

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/43/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8823200560
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2023:8823200560.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, Vranov nad Topľou, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, na návrh navrhovateľov: C. D., nar. XX.XX.XXXX, E. D., nar. XX.XX.XXXX, obaja F. G. H. XXX, za účasti rodičov, matky: I. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, J., otca: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXX, o zverenie maloletého dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti t a k t o

rozhodol:

Súd z v e r u j e maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti C. D., nar. XX.XX.XXXX a E. D., nar. XX.XX.XXXX, obaja F. G. XXX, ktorí sú o p r á v n e n í a p o v i n n í vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia. Právo maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok majú iba v bežných veciach.

Z a v ä z u j e matku platením výživného na maloletého A. B. vo výške 50€ mesačne vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, počnúc právoplatnosťou rozhodnutia.

Z a v ä z u j e otca platením výživného na maloletého A. B. vo výške 150€ mesačne vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, počnúc právoplatnosťou rozhodnutia.

Rodičia sú o p r á v n e n í stretávať sa s maloletým dieťaťom neobmedzene.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovatelia sa podaným návrhom domáhali vydania rozhodnutia, ktorým by súd zveril maloletého A. B. do ich náhradnej osobnej starostlivosti a matku zaviazal platením výživného vo výške 50,- eur mesačne. V návrhu uviedli, že matka maloletého si už po tretíkrát našla novú známosť, tentokrát v obci J., kde žije s E. J., s ktorým majú jedno spoločné dieťa. Matka so sebou vzala aj mal. syna C. a syna A. nechala v G.. Matka sa o syna nechce starať. O maloletého A. sa starajú navrhovatelia ako starí rodičia od jeho narodenia. Matka o syna nejaví záujem.

2. Uznesením č. k. 8P/43/2023-8 zo dňa 16.05.2023 tunajší súd začal bez návrhu konanie o určenie vyživovacej povinnosti otca voči maloletému dieťaťu.

3. Rodičia s návrhom súhlasili.

4. Kolízny opatrovník nedoporučil zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, svedka E. J., zisťovaním názoru maloletého dieťaťa, oboznámením sa s listinnými dôkazmi: správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, A. K. D., správy Okresného riaditeľstva Policajného zboru, A. K. D., správy obce G., správy kolízneho opatrovníka, oboznámením sa s pripojeným spisom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 8P/19/2015 a zistil tento skutkový stav vecí :

6. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 8P/19/2015-22 zo dňa 27.04.2015 súd zveril maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky, otec bol zaviazaný platením výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, počnúc dňom 01.02.2015. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 28.05.2015.

7. Navrhovateľka vo svojej výpovedi uviedla, že má záujem podieľať sa na výchove a starostlivosti o mal. vnuka, ktorého vychovávajú oni ako starí rodičia v podstate od jeho narodenia. Otec na syna nemá čas a to isté aj matka. Matka aj keby sa chcela o syna postarať, nemá dobrý život, nemá dobrého partnera, syna si nemôže zobrať k sebe. V minulosti boli aj pokusy, kedy si matka zobrala syna k sebe do domácnosti, ale niekedy tam dieťa nevydržalo ani jeden deň, matka ho priviezla naspäť. Maloletý vnuk je zvyknutý v ich domácnosti. Je pravdou, že sa teší keď príde matka. Aktuálne je maloletý žiakom X. ročníka L. A. G.. Oni ako starí rodičia sa oňho starajú, chystajú mu raňajky, desiatu, v domácnosti varí buď navrhovateľka alebo jej plnoletá dcéra. Mal. vnuk sa stravuje v školskej jedálni, navštevuje školskú družinu. K lekárovi s ním chodia starí rodičia. Matka bola s dieťaťom naposledy u lekára asi pred dvoma alebo tromi rokmi. Matka naposledy syna videla vo februári, vtedy ju aj kvôli synovi partner zbil, teda prišla do ich domácnosti, ale po pár dňoch znova utiekla k partnerovi. Maloletý A. ostal pri starých rodičoch. S maloletým dieťaťom nemajú starí rodičia žiadne výchovné problémy, majú ho veľmi radi a snažia sa uspokojovať všetky jeho potreby. Maloletý je zdravý, nemusí pravidelne užívať žiadne lieky. Navrhovateľka je zamestnaná v J. s príjmom od 1.500,- do 1.700,- eur.

8. Navrhovateľ potvrdil skutočnosti uvádzané jeho manželkou. Ich dcéra-matka maloletého A., žije s partnerom, ktorý je o 20 rokov starší, je problémový, nikde nepracuje, bol aj trestne stíhaný. Starý otec má vedomosť, že matkin druh sa jej vyhrážal, že ak by si zobrala syna k sebe, maloletý tam bude robiť len sluhu, musel by kradnúť drevo a podobne. Navrhovateľ je poberateľom opatrovateľského príspevku vo výške 525,- eur.

9. Z výpovede matky vyplýva, že táto s mal. synom A. roky nebýva v spoločnej domácnosti. V obci J. žije s druhom asi 4 roky. Okrem mal. A. má ďalšie dve mal. deti, X-XXXXX dcérku, ktorá má psychické problémy a X-XXXXXXX syna, ktorý je autista. Otcom jej syna je E. F., otcom dcéry je E. J., s ktorým aj žije aktuálne v spoločnej domácnosti. Partner matky nechce, aby mal. A. žil s nimi v jednej domácnosti. On sám sa nestará o svojich 7 detí, nestretáva sa s nimi, nikde nepracuje. Matka poberá rodičovský príspevok, prídavky na deti a aktuálne aj nemocenské dávky. Celkovo jej príjem toho času činí 800,- eur. Nemocenské dávky poberá z dôvodu zlomenej chrbtice. Zranenie jej spôsobil partner. Mal. A. matka videla naposledy predvčera, predtým pri ňom nebola 6 mesiacov. Myslí si, že so synom má dobrý vzťah. Súhlasí s tým, aby dieťa bolo v starostlivosti jej rodičov, lebo oni sa oňho lepšie postarajú. Matka vie vykonávať domáce práce. S deťmi, ktoré žijú s ňou v spoločnej domácnosti navštevuje ambulanciu lekára, o tieto deti sa riadne stará. Obaja maloletí majú zdravotné problémy, navštevujú špeciálnu školu. Ak aj matka chcela zobrať syna A. do jej domácnosti, tento to odmietal, nechcel s ňou ísť. Matka žije v dome rodičov jej druhu a títo nesúhlasia s tým, aby maloletý A. žil v ich domácnosti.

10. Otec maloletého vo výpovedi potvrdil, že žije asi 6 rokov v Rakúsku, kde pracuje s príjmom cca 2500,- eur. Okrem maloletého A. má X-XXXXX dcéru. Partnerka otca je taktiež zamestnaná s príjmom 2.500,- eur. Za bývanie uhrádzajú sumu 1.200,- eur, na stravu vynakladajú čiastku 500-600,- eur a majú aj iné bežné náklady. S návrhom starých rodičov súhlasil. Na syna by bol ochotný platiť výživné v sume 60,- eur mesačne.

11. V priebehu súdneho konania starí rodičia potvrdili, že matka sa s mal. synom stretla asi dvakrát s tým, že prišla do ich domácnosti, zdržala sa 2 až 3 hodiny, so synom sa trochu porozprávala. Syna aj volala, aby k nej išiel do domácnosti, ale on nechcel, začal aj plakať. Otec od posledného pojednávania syna

nekontaktoval, osobne sa s ním nestretol. Otec naposledy dieťaťu sľúbil, že ho zoberie do cukrárne, že mu kúpi nejaké veci, ale sľub nedodržel. Maloletý A. je aktuálne žiakom X. ročníka základnej školy.

12. Kolízny opatrovník v správe o prešetrení pomerov v rodine maloletého dieťaťa uviedol, že maloletý A. B., nar. XX.XX.XXXX, pochádza z družného vzťahu matky, I. D. a otca, A. B.. Otec je slobodný. Okrem mal. A. má ešte jedno mal. dieťa so súčasnou partnerkou. Žije vo Viedni asi 6 rokov, je zamestnaný ako upratovač na riadnu zmluvu. Domov chodí podľa možností. Jeho príjem tvorí mzda cca 2.500,- eur mesačne. Maloletého A. je ochotný vziať si do svojej osobnej starostlivosti. Nevidel ho asi 3 roky pre pracovné povinnosti. Má za to, že syn by ho spoznal. Sú spolu v kontakte cez sociálne siete. S matkou mal. A. sa rozišiel preto, že fajčila marihuanu. Aktuálne s matkou dieťaťa nekomunikuje. Vyživovaciu povinnosť si plní pravidelne, načas. Zvykne poslať balíky s oblečením. Otcovi sa zvyklo uhradené výživné vracať, stalo sa to už asi 4-5 krát. Otec žiadal návrh zamietnuť. Stará matka pri osobnom rozhovore uviedla, že maloletého A. má vo svojej domácnosti od narodenia, keďže matka ho porodila v 16-tich rokoch. Matka mala už viacerých partnerov, žije neusporiadaným životom, vandroje. Aktuálne má tri maloleté deti, žije v obci J.. Stará matka je zamestnaná v J. vo firme B. ako kontrolór kvality súčiastok. Robí na tri zmeny. Príjem tvorí mzda vo výške 1.700,- eur. Výdavky – inkaso, energie, plyn - 400,- eur mesačne a bežné výdavky. Bývajú v rodinnom dome, ktorý pozostáva z prízemnia a poschodia. Vlastníkom domu je starý otec. V dome bývajú starí rodičia, maloletý A., sestra starého otca a plnoletá slobodná dcéra navrhovateľov. Maloletý A. je žiakom X. ročníka Základnej školy v obci G.. Učí sa dobre, je zdravý. Matka sa o dieťa nezaujíma, peniaze na výchovu a výživu rodičom nedáva, dieťa nenavštevuje, netelefonuje mu. Matkini partneri jej ostatné deti nechcú, vyhovárajú sa. Maloletý A. pri osobnom rozhovore uviedol, že otca naposledy videl keď mal tri roky. Na úrade práce pri stretnutí otca spoznal. Býva s babkou a dedkom v G.. Matka do ich domácnosti chodí aj na týždeň, netelefonuje mu. Maloletý uviedol že by nemal problém stretnúť sa s otcom, ak by pre neho prišiel na styk – išli by do cukrárne, na pizzu. Dieťa spontánne hovorilo, ale že babka a dedko ho chcú mať. Má ešte brata a sestru, majú spolu vraj dobrý vzťah.

13. Podľa správy M. J., G. A. I. N. D. matka I. D. žije v J. v domácnosti svojho druhu J. E.. Dom, ktorý obývajú pozostáva z dvoch izieb, kuchyne a príslušenstva. Matka má vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom D., I., nar. XX.XX.XXXX (otec J. E.) a C., nar. XX.XX.XXXX (otec F. E.), ktorým zabezpečuje osobnú starostlivosť. Hygiena bývania bola v čase zisťovania pomerov na požadovanej úrovni. Matka je na rodičovskej dovolenke. Jej príjmom je rodičovský príspevok vo výške 301,- eur mesačne a prídavok na dieťa 120,- eur mesačne. Taktiež je poberateľkou nemocenského vo výške 320,- eur mesačne. Do konca februára 2023 údajne pracovala v O. v spoločnosti C. C. ako operátorka výroby. Výdavky spojené s vedením domácnosti rodina uhrádza vo výške 120,- eur mesačne. Matka súhlasí so zverením syna A. do náhradnej starostlivosti starých rodičov. Naposledy žila spoločne so synom v domácnosti svojich rodičov. Asi pred štyrmi rokmi si našla druhu J. E. a presťahovala sa do jeho domácnosti. Mal. A. ostal v domácnosti starých rodičov, lebo na nich bol zvyknutý. Matka sa so synom stretáva sporadicky, posledný kontakt bol asi pred 5 mesiacmi. Matka nemá s rodičmi dobré vzťahy, preto svojho syna nenavštevuje. Priznala, že vyživovaciu povinnosť si neplní. Starí rodičia majú vytvorené vhodnejšie podmienky pre zabezpečovanie starostlivosti mal. A.. Dôvodom práceneschopnosti matky je jej zlomená chrbtica. Spadla, negovala fyzické týranie druhom. Je pravdou, že J. E. ju bil, avšak bolo to v roku 2022, pričom toto jeho konanie hlásila orgánom činným v trestnom konaní. Naposledy jej ublížil údajne v septembri 2022. Túto informáciu poskytla matka bez prítomnosti jej druhu, avšak bolo evidentné, že klame. Počas spolužitia, kedy sa jej druh voči nej správal agresívne sa matka rozhodla, že pôjde k jej rodičom. Druh jej však sľuboval nápravu, preto sa k nemu vrátila. Deťom podľa jej udania nikdy neublížil. V súčasnosti je údajne situácia v rodine dobrá a ich vzťahy sú stabilizované. Matka a jej druh zhodne uviedli, že mal. I. a mal. C. sú chorí a potrebujú zvýšenú starostlivosť. Matka predložila lekársky posudok o dlhodobu nepriaznivom zdravotnom stave mal. C.. U dieťaťa je diagnostikovaný detský autizmus, oneskorený vývin reči, porucha správania a emócií a amblyopia pri strabizme. Mal. C. je nesamostatný. Zdravotný stav mal. I. je podobný. Taktiež navštevuje psychiatrickú, neurologickú a psychologickú ambulanciu. Mala odklad povinnej školskej dochádzky. V školskom roku 2023/2024 by mala nastúpiť do prvého ročníka L. P. A. J., psychológ však posúdi jej zdravotný stav s ohľadom na zváženie štúdia na špeciálnej základnej škole. E. J. uviedol, že mal. A. nemôže žiť v ich domácnosti. Nie je na nich ani zvyknutý. Naposledy bol v ich domácnosti vo veku troch rokov. Starí rodičia majú pre jeho starostlivosť, výchovu a výživu lepšie podmienky. Vlastník domu, J. Q., by ani nedovolil, aby mal. A. žil v jeho domácnosti. V závere druh matky uviedol, že v žiadnom prípade sa nebude starať o cudzie dieťa.

14. Podľa svedeckej výpovede E. J., tento žije s matkou maloletého družným spôsobom života asi 7 rokov. Majú dve deti, ktoré sú choré, vyžadujú zvýšenú starostlivosť. Priateľka je takisto chorá, má problémy s chrbticou, nevládli by preto starostlivosť o ďalšie dieťa. Naviac mal. A. nie je zvyknutý na ich domácnosť. Bol u nich len raz, ale celý deň plakal. Svedok spolu s matkou maloletého bývajú s jeho rodičmi v dome, ktorý neposkytuje dostatočné bytové podmienky. Mal. A. by ani nemal kde spať. Nemal by svoju izbu, ktorú má u starých rodičov. Rodičia svedka nesúhlasia s tým, aby mal. A. prišiel bývať k nim do ich domácnosti.

15. V priebehu súdneho konania bolo kolíznym opatrovníkom vykonané sociálne zisťovanie v domácnosti mal. dieťaťa na adrese G. H. XXX. V čase návštevy boli doma prítomní obaja starí rodičia. Maloletý A. bol v tom čase v škole. Dieťa navštevuje L. P. G., triedu X.I. Učí sa dobre, dosahuje výborne a chváľitebné klasifikačné hodnotenie. Je zdravý, nenavštevujú s ním žiadne odborné ambulancie. Detským lekárom je C. I.. Stará matka je naďalej zamestnaná na pracovné zmeny v J.. Starý otec je poberateľom peňažného príspevku na opatrovanie, kde je opatrovanou osobou jeho sestra. Dieťa nie je v žiadnom kontakte s biologickými rodičmi. Biologická matka, údajne žije s druhom v J. a majú spoločnú dcéru mal. I.. S matkou žije aj jej druhé dieťa mal. C.. Obaja starí rodičia uviedli, že sa matka o mal. A. nezaujíma, neprejavuje žiadne záujem o syna. O biologickom otcovi nemá rodina žiadnu vedomosť, údajne si voči maloletému dieťaťu ani neplní vyživovaciu povinnosť. Rodina obýva murovaný dvojpodlažný dom, kde je súčasťou sociálne vybavenie domácnosti. Maloletý má v dome vytvorený priestor pre spánok a odpočinok, ktorý toho času podľa slov starých rodičov ešte nevyužíva, lebo sa bojí spať sám. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou zotrval na svojom stanovisku, nevidí dôvod na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov.

16. Maloletý A. B. vyjadril pred zákonnou sudkyňou jeho názor na náhradnú osobnú starostlivosť. Potvrdil, že v domácnosti starých rodičov je spokojný a šťastný a chce aj naďalej zostať v ich domácnosti. Mama ho navštevuje, niekedy aj raz do týždňa, on ale nebol v jej domácnosti v J.. Matkinho druha pozná, ale žiť k nemu ísť nechce. Maloletý pozná aj jeho nevlastných súrodencov. Keď prídu spolu s mamou, tak sa s nimi pohrá. Nechce ísť bývať k mame do jej domácnosti, chce zostať u starých rodičov, na ktorých je zvyknutý.

17. Okresné riaditeľstvo Policajného zboru A. K. D. potvrdilo, že navrhovatelia neboli v posledných 5 rokoch trestné stíhaní, navrhovateľka C. D. nemá žiadne záznamy o spáchaní priestupku. Navrhovateľ má evidovaný priestupok zo dňa 25.03.2020 - priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa §49 ods. 1 písm. d) zákona 372/1990Zb.

18. Obec G. v správe uviedla, že navrhovatelia C. D., nar. XX.XX.XXXX a E. D., nar. XX.XX.XXXX, obidvaja bytom G. XXX, žijú usporiadaným spôsobom života. Podľa ich informácií sa navrhovatelia starajú o maloletého od narodenia. Matka nežije v spoločnej domácnosti s maloletým, spolu so svojim partnerom a ostatnými deťmi žijú mimo obce G.. Navrhovatelia bývajú v rodinnom dome, ktorý spĺňa všetky podmienky potrebné na zabezpečenie starostlivosti o maloletého vnuka. Na verejnosti sa správajú slušne, sú bezúhonní, o požívaní alkoholických nápojov nemá obec vedomosť.

19. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou vyplýva, že I. D., nar. XX.XX.XXXX, z tohto úradu nepoberá žiadne dávky a príspevky. A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. H. XXX, nepoberá žiadne dávky a príspevky. C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. H. XXX, z tunajšieho úradu poberá prídavok na dieťa a E. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. H. XXX, je poberateľom peňažného príspevku na opatrovanie.

20. Podľa § 45 ods. 1-9 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

21. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

22. V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

23. Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

24. Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

25. Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

26. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

27. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

28. Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

29. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Podľa ods. 2 obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

30. V zmysle § 62 ods. 3 a 4 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30

% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

31. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

32. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov je v jeho najlepšom záujme. Otec dlhodobo žije mimo územia Slovenskej republiky, so synom sa pravidelne nekontaktuje. Hoci maloletý otca pozná, nie je medzi nimi vytvorená prirodzená pozitívna citová väzba. Matka žije s jej ďalšími dvoma maloletými deťmi v spoločnej domácnosti s druhom v obci J.. Je síce spôsobilá postarať sa o maloleté dieťa, vie vykonávať domáce práce a je so synom v občasnom kontakte, avšak v domácnosti druhu nemá vytvorené vhodné podmienky pre maloletého A.. Matkin druh a jeho rodičia, ktorí sú vlastníkami domu, odmietajú prítomnosť maloletého A. v ich domácnosti. V konaní bolo potvrdené, že maloleté dieťa má s matkou vytvorený pozitívny vzťah, ale odmieta sa k matke presťahovať. Maloletý A. je zvyknutý na prostredie u starých rodičov, s ktorými má vypestovaný veľmi pekný citový vzťah.

33. Náhradná osobná starostlivosť o maloleté dieťa je založená na zásade dobrovoľnosti a na tom, že fyzická osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené, s tým súhlasí, a to nielen v čase, keď súd toto výchovné opatrenie vyslovuje, ale aj počas celého výkonu tejto náhradnej starostlivosti. Starí rodičia spĺňajú zákonné predpoklady pre zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Sú plne spôsobilí na právne úkony, súdne trestaní neboli, majú zabezpečené vhodné bytové podmienky, ku vnukovi majú vytvorený kladný citový vzťah. S prihliadnutím na zistený skutočný stav, so zohľadnením názoru dieťaťa, súd v záujme zdravého vývoja maloletého A., tohto zveril do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov, ktorým zároveň vymedzil rozsah ich práv a povinností k maloletému vnukovi.

34. Podľa hore uvedených zákonných ustanovení súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti musí určiť rodičom rozsah ich vyživovacej povinnosti. Matka maloletého má ďalšie dve vyživovacie povinnosti, jej príjem pozostáva z rodičovského príspevku. Súd ju zaviazal platením výživného vo výške 50,- eur mesačne, s prihliadnutím na jej zárobkové, majetkové možnosti, schopnosti a tiež na jej súhlas s určením výživného v tejto výške. Otec maloletého svoje zárobkové, výdavkové pomery nepreukázal napriek výzve súdu, preto súd vychádzal z jeho tvrdení vo výpovedi. Otec je zamestnaný v Rakúsku s príjmom 2.500,- eur, žije v spoločnej domácnosti s partnerkou, ktorá je taktiež zamestnaná, a s ich maloletou dcérou. Vzhľadom na vek maloletého A., jeho odôvodnené potreby súvisiace s uspokojením základných životných potrieb a tiež spojené s plnením školských povinností, po zohľadnení zárobkovej, majetkovej situácie otca, súd určil jeho vyživovaciu povinnosť vo výške 150,- eur mesačne. Výživné sú rodičia povinní poukazovať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou.

35. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na výkon rozhodnutia podľa osobitného zákona.